

BIVŠI ŠEF DIPLOMACIJE

TKO JE, ZAPRAVO, DAVOR IVO STIER? HDZ-ov serijski disident više nema prostora za političke kalkulacije

AUTOR: Robert Bajruši (<http://www.jutarnji.hr/autori/robert-bajrusi>) OBJAVLJENO: 17.06.2017. u 18:44

Bio je suradnik, a onda i protivnik zadnja tri predsjednika HDZ-a. Njegovim sukobom s Andrejom Plenkovićem povijest se ponavlja, no događaji tijekom narednih mjeseci dat će konačni odgovor o političkom potencijalu i profilu bivšeg ministra vanjskih poslova

Prvi put hrvatska javnost je prije sedam godina, u srpnju 2010., saznala za izrazito diskretnog savjetnika, koji je u to vrijeme bio glavni sudionik procesa tihe diplomacije i posrednik između **Jadranke Kosor** i **Boruta Pahora**. Prije toga o **Davoru Stieru** čulo se zbog tek dvije situacije u kojima je bio prozvan.

Najprije su SDP-ovi zastupnici pokušali isprovocirati **Jadranku Kosor** podatkom kako taj njezin suradnik ima plaću od 24.000 kuna, dakle veću nego ona, a onda je početkom proljeća 2010. objavljeno kako je, dok je živio u Argentini, redovito slavio obljetnicu proglašenja Nezavisne Države Hrvatske, što je on u kraćoj izjavi priznao, ali i dodao da se u međuvremenu odrekao ustaških ideja.

VEZANE VIJESTI

INSAJDERSKI IZVJEŠTAJ: POZADINA OSTAVKE DAVORA IVE STIERA Kako su se i zbog čega zapravo udaljili donedavno najbliži suradnici (<http://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/insajderski-izvjestaj-pozadina-ostavke-davora-ive-stiera-kako-su-se-i-zbog-cega-zapravo-udaljili-donedavno-najblizi-suradnici/6231141/>)

PLENKOVIĆ PRIPREMA SMJENU STIERA S KLJUČNE FUNKCIJE U STRANCI Otkrivamo tko je najizgledniji novi HDZ-ov politički tajnik (<http://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/plenkovic-priprema-smjenu-stiera-s-kljucne-funkcije-u-stranci-otkrivamo-tko-je-najizgledniji-novi-hdz-ov-politicki-tajnik/6237866/>)

Tko je zapravo Davor Ivo Stier i kakva je njegova politička agenda (<http://www.jutarnji.hr/komentari/tko-je-zapravo-davor-ivo-stier-i-kakva-je-njegova-politicka-agenda/6242426/>)

“U okolnostima hladnog rata bio sam decidirani antikomunist, protivnik Jugoslavije i zagovornik stvaranja hrvatske države. Išao sam i na proslave 10. travnja, ali sam kasnije vidio da sam bio u krivu, a **Franjo Tuđman** je imao pravo kada je rekao da se napredna hrvatska država može graditi jedino na antifašizmu. Prema mojem mišljenju, antifašizam, ali i antikomunizam demokratske su vrijednosti na kojima se može temeljiti Republika Hrvatska”, decidirano se Stier distancirao od bilo kakvih veza s NDH, kada smo razgovarali za Nacional, što je bio prvi javni nastup tada već glavnog savjetnika premijerke Jadranke Kosor.

Pukovnik Štir

S te strane, doista ga se teško može kompromitirati jer nikad nije zabilježen neki nastup u kojem je branio ili opravdavao ustaški režim. A ne može se kazati da ne dolazi iz obitelji koja nije bila bliska režimu **Ante Pavelića**. Davor Stier je potomak hrvatske političke emigracije koja je u Argentinu došla nakon završetka Drugog svjetskog rata. Njegov djed s očeve strane **Ivan Stier** bio je ustaški pukovnik i suradnik **Maksa Luburića**, a mamin otac je **Milorad Lukač**, jedan od važnijih HSS-ovih emigrantskih političara. **Ivan Šibl**, koji je do 1971. spadao među najutjecajnije komunističke dužnosnike u Hrvatskoj, u svojem partizanskom dnevniku, recimo, spominje kako je njegova jedinica 1943. u Slavoniji “vodila žestoke borbe s ustaškim postrojbama kojima je zapovijedao Štir”. Taj Štir, protiv kojega je ratovao Šibl, inače jedan od najbližih prijatelja prvog hrvatskog predsjednika **Franje Tuđmana**, bio je pukovnik Ivan Stier, djed ministra vanjskih poslova na odlasku.

Davor Stier rodio se 1972. u Buenos Airesu, otac mu je bio liječnik, a majka **Marija Lukač** je sveučilišna profesorica.

Prema riječima čovjeka koji je Stiera upoznao početkom devedesetih, i od tada su relativno često surađivali, upravo je Marija Lukač bila glavna zagovornica povratka svog sina u Hrvatsku. Usto, poklopile su se i okolnosti jer je u to vrijeme Ministarstvo vanjskih poslova vodilo inkluzivnu kadrovsku politiku, i zapošljavalo dobro obrazovane 25-godišnjake različitih političkih preferencija, među kojima i neke iz emigracije, poput Davora Stiera.

Marija Lukač postala je medijski eksponirana nakon što je za papu izabran **Jose Bergoglio**, njezin dugogodišnji poznanik iz Buenos Airesa. U razgovoru za Jutarnji list, ispričala je kako se s papom Franjom prvi put susrela prije 35 godina. Opisala je kako ona i Franjo potječu iz istog dijela grada, i nakon što u se upoznali, otkrili su kako su u djetinjstvu čak pohađali i isti vrtić. Kasnije su išli u istu župu, a Papa je često dolazio u posjete, služio mise, družio se i razgovarao s vjernicima, ispričala je gospođa Lukač.

Nekadašnji Stierovi suradnici iz Ministarstva vanjskih poslova, uz molbu da ih se ne imenuje, jer kao diplomati ne smiju javno istupati, reći će kako je imao pravocrtnu karijeru. Dobro se uklopio, nije konfliktan, a dodao će, “nije mu škodila niti članska iskaznica HDZ-a”. Znalo se da je religiozan, međutim, nekoliko naših sugovornika s kojima smo se konzultirali, redom su ustvrdili kako Stier ne miješa osobna vjerska uvjerenja s poslom.

Zna procijeniti

U Hrvatsku se doselio 1996., radio u veleposlanstvima u Washingtonu i Bruxellesu, a do srpnja 2009. bio je vanjskopolički savjetnik **Ive Sanadera**. Kasnije je odbio Sanaderov poziv da napusti državnu službu i zaposli se u tvrtki bivšeg premijera. Očito zna procijeniti, a procijenio je kako je bolje prihvatiti poziv nove premijerke Jadranke Kosor. Koliko je Stier bio blizak Jadranki Kosor, pokazuje i podatak da ga je ubrzo kooptirala u Predsjedništvo HDZ-a.

Osim toga, Jadranka Kosor je imala veliki nedostatak - slabo se razumjela u vanjsku politiku, a u inozemstvu skoro da nije imala nikakva poznanstva i veze. Prema riječima spomenutog diplomata, upravo je Stier iskoristio tu prazninu, i odradio veliki posao sa Slovenijom, ali i u Bruxellesu. On i Davor Božinović bili su izaslanici tadašnje premijerke na izuzetno važnom sastanku s **Joseom Manuelom Barrosom**, predsjednikom Europske komisije, kada je donijeta odluka da će Republika Hrvatska prihvatiti suce koje predlaže EU u arbitraži o granici sa Slovenijom.

Političke faze

Davor Stier puno je obrazovaniji od velike većine hrvatskih političara. Napokor., tko se od njih pozivao na teoriju **Nialla Fergusona** o degeneraciji političkih sustava kao uzroku ekonomskih kriza koje potresaju demokratske države, ili obrazlagao teorije elita u radovima **Vilfreda Pareta** i **Jean-Claudea Monoda**? Čak i kada govori o sebi i političkim fazama koje je prolazio, od ideologiziranja ustaškog pokreta u ranoj mladosti, do sadašnjeg zauzimanja za kršćansku demokraciju, Stier će spomenute metamorfoze objasniti citatom španjolskog filozofa **Ortega y Gasseta** "Ja sam ja i moje okolnosti". Uostalom, i Gasset u "Pobuni masa" i Stier u "Novoj paradigmi", političkom eseju koji je napisao 2015., zalažu se za to da pojedinci iskoriste moć koju imaju i pokrenu pozitivne promjene društva. Samo što je Španjolac pesimistički zaključio da ljudi postaju nezahvalni na civilizacijskom napretku i počinju se ponašati poput razmažene djece, dok je Davor Stier u svojem manifestu predložio "uključivanje dosad marginaliziranih hrvatskih građana u političke i ekonomske institucije, koje su u velikoj mjeri bile rezervirane za privilegiranu manjinu".

Sada je barem jasno zbog čega toliko inzistira na tome da se na svim razinama odlučivanja u HDZ-u glasa prema načelu "jedan čovjek, jedan glas".

Joško Klisović, koji je u SDP-ovoj Vladi bio zamjenik ministrice vanjskih poslova, godinama je radio sa Stierom, o kojem ima ambivalentno mišljenje: "On je iznimno obrazovan i često sam svjedočio njegovim vrhunskim analizama i vanjske i unutarnje politike. No, čini se kako te analize ne zna pretvoriti u konkretne akcije, što se vidjelo u ovih pola godine, koliko je bio ministar. Okružio se ljudima sličnih uvjerenja, no teško je kazati kakvu vanjsku politiku pokušava provesti", smata Klisović.

Usto, Stier povremeno zna pretjerano kalkulirati, kao prije nekoliko godina kada je znao da nema podršku **Tomislava Karamarka**, čemu je svjedočio potpisani novinar. Više od pola godine, Stier je odbijao pozive na biografski intervju o djetinjstvu i mladosti za vrijeme vladavine vojne hunte u Argentini, jer "nisu se stekle okolnosti za takav intervju, a u stranci bi neki mogli zamjeriti". Naposljetku su opravdanja postala tako predvidljiva da je redakcija odustala. Međutim, ta situacija govori o jednoj karakteristici Davora Stiera, a to je da on ne voli biti disident, niti je ikada bio. Puno ugodnije se osjeća kao dio mainstreama, iako negdje na rubovima, ako su takve okolnosti.

Stierov problem je unutarnja psihologija HDZ-a, gdje svi disidenti uskoro postaju nepoželjni, barem u stranačkom vrhu. To se ovih dana događa i njemu, i neki koji su donedavno hvalili njegovu smirenost i pregovaračke sposobnosti, opisuju ga kao ekstremnog konzervativca, koji ih je iznenadio svojom nespremnošću na kompromise.

Jamac svjetonazora

Već je arhivirana njegova uloga u političkoj emancipaciji i usponu Andreja Plenkovića, kada je Stier imao veliki utjecaj na desno orijentirani dio HDZ-a, što izgleda kao paradoks jer spomenuta desnica je bila uz Karamarka, koji je Stiera potpuno marginalizirao, ali u previranjima koja su se događala u HDZ-u početkom ljeta 2016., ovaj dosljedni demokršćanin i potomak ustaške emigracije, postao je jedini oslonac ideološki konzervativnog dijela stranke. Neka vrsta jamca kako HDZ neće napustiti nacionalno-katolički svjetonazor na kojem je utemeljen.

Interesantno je kako je bivši hrvatski predsjednik **Ivo Josipović** još 2011. visoko procijenio Stierove političke sposobnosti, premda je imao izuzetno negativno mišljenje o politici tadašnjeg, diskretnog savjetnika Jadranke Kosor. U ranu jesen te godine bilo je očito da slijedi pad HDZ-a, i u visokim političkim krugovima često se raspravljalo tko će u HDZ-u naslijediti Jadranku Kosor, koja je, istina, okončala pregovore o pristupanju EU i omogućila hapšenje Ive Sanadera, ali znalo se da će izgubiti predstojeće izbore. U neslužbenim razgovorima, **Zoran Milanović** je tipovao na pobjedu **Tomislava Karamarka** (što se pokazalo točnom procjenom), dok je Josipović vjerovao u uspon Davora Stiera i Davora Božinovića. Ispalo je kako nije u pravu, a ovih dana sam pitao Josipovića, koji je sigurno imao odličan uvid u situaciju iza političke scene, kako to da je tada tipovao na dvojac Božinović - Stier?

"Koliko god se oni međusobno razlikuju, obojica imaju intelektualne potencijale za vođu, Božinović u centrističkom, a Stier na krajnje desnom krilu HDZ-a. Ispalo je drukčije, međutim, Davor Stier je sposoban postati lider".

Kriva percepcija

Ono što je također zanimljivo kada nekadašnji šef države govori o Stieru, to je prilično rezolutna teza da je on radikalni desničar, dok u javnosti prevladava mišljenje kako je umjerena osoba.

"To je pogrešna percepcija koja se temelji na njegovim pristojnim javnim nastupima i staloženoj komunikaciji. Ali iza ove fasade nalazi se uvjereni konzervativac i desničar, koji ne voli kompromise, što je pokazao izlaskom iz Vlade. Stier sebe vidi kao predsjednika HDZ-a, a njegova ovojčedna abdikacija u službi je kandidature za vođu HDZ-a, nakon što padne Plenkovićeva Vlada, što će se dogoditi prije ili kasnije", drži Josipović.

U stvarnosti, politička karijera Davora Ive Stiera već se jednom našla na rubu, a da paradoks bude potpun, zamalo je postao politički gubitnik zbog europskih izbora, on koji se etablirao kao ekspert za diplomaciju. Dakle, malo je nedostajalo da na izborima za Europski parlament u svibnju 2015. Stier postane gubitnik i posljedično potone i u HDZ-u. Izvukao se, doslovno, preko noći, kada je Državno izborno povjerenstvo zaprimilo glasove iz inozemstva, koji su na

knap spasili Stiera. Evo što se događalo u noći s 25. na 26. svibnja 2014. godine.

HDZ-ova lista je uvjerljivo pobijedila, no Karamarko ga je stavio tek na četvrto mjesto, iza Plenkovića, **Dubravke Suice** i **Ivane Maletić**, i kada su objavljeni rezultati, zahvaljujući preferencijalnim glasovima, **Ruža Tomašić** i **Marijana Petir** pretekle su Stiera, koji je oko ponoći bio gubitnik i bez euro mandata. Dva sata kasnije spasila ga je dijaspora, čijih je 4,5 tisuća glasova ili 72 posto za HDZ, presudilo da u Europski parlament uđe Davor Stier, a ne **Milan Kujundžić**, prvi na listi desničarskog Saveza za Hrvatsku, iako je sa 6,8 posto osvojenih glasova prešao izborni prag.

Dinamična je ovdašnja politička scena. Tek tri godine nakon spomenutih europskih izbora, **Milan Kujundžić** je aktualni HDZ-ov ministar zdravlja u Vladi Andreja Plenkovića, svog protivnika iz 2014., a Davor Stier je raskinuo veze s premijerom i stranačkim saveznikom, kojemu je pomogao da naslijedi Tomislava Karamarku. A da u ranim satima 26. svibnja 2016. nije stiglo 4500 glasova za listu HDZ-a, sada bi dr. Kujundžić bio zastupnik u Bruxellesu i Strasbourgu, a Stier, moguće, državni tajnik ili pomoćnik u nekom ministarstvu. Ako i to, jer osvetoljubivi Karamarko mu na parlamentarnim izborima 2015., sasvim sigurno ne bi dodijelio poziciju s koje se ulazi u Sabor.

Priča se, ipak, razvila u drugom smjeru, dobrom za Davora Stiera.

U Bruxellesu je razvio dobre veze u Europskoj pučkoj stranci, posebno tamošnjem konzervativnom krilu. Ipak, i ovdje je kalkulirao i 2016. je odbio pozive da se uključi u borbu za predsjednika HDZ-a. Umjesto toga, 20. lipnja 2016. obznanio je ono što se neko vrijeme nagađalo: "Podržavam Andreja Plenkovića za predsjednika HDZ-a i s njim ću raditi na razvoju HDZ-a u smjeru moderne demokračanske stranke. HDZ treba lidera kojem hrvatski građani mogu vjerovati te kojega će izabrati za premijera", izjavio je prije 12 mjeseci Davor Stier.

Kružok iz dijaspore

Danas to vjerojatno ne bi rekao, ali niti u Plenkovićevom krugu nemaju komplimente za njega.

"On je katolički fundamentalist, ne znam je li član Opus Deia, ali sigurno je blizak s onim dijelom ovdašnje Crkve, koji je previše desno čak i za većinu hrvatskih biskupa. Osim toga, kao ministar u tišini se okružio ljudima iz emigracije, desne orijentacije. Državna tajnica za političke poslove je **Zdravka Bušić**, desno orijentirana povratnica iz Amerike, pomoćnik ministra za gospodarske poslove je **Joseph Gene Petrić**, koji je došao iz SAD-a, a **Toma Galli**, pomoćnik ministra za međunarodnopravne poslove, apsolvirao je na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove.

Skandalozna je bila i odluka da za savjetnika uzme **Ladislava Ilčića**, ultrakonzervativnog katolika, zbog čega je morao intervenirati Plenković, a to su samo neki od ljudi kojima se okružio kao ministar", otkrit će osoba koja je bliska s premijerom.

Davor Ivo Stier miče se u stranu, ali ova izjava koja dolazi od osobe bliske vrhu vlasti, sugerira kako slijedi i obračun s politikom donedavnog ministra vanjskih poslova.

Tagovi [# Davor Ivo Stier \(http://www.jutarnji.hr/tag/Davor_Ivo_Stier\)](http://www.jutarnji.hr/tag/Davor_Ivo_Stier) [# HDZ \(http://www.jutarnji.hr/tag/HDZ\)](http://www.jutarnji.hr/tag/HDZ)

Facebook

Twitter

Google+

LinkedIn

ELIPSO

UŠTEDA 100,00 KN ([HTTPS://WWW.ELIPSO.HR/BIJELA-TEHNIKA/HLADNJACI/](https://www.elipso.hr/bijela-tehnika/hladnjaci/))

BEKO RBI6101 (<https://www.elipso.hr/bijela-tehnika/hladnjaci/>)

hladnjaci (<https://www.elipso.hr/bijela-tehnika/hladnjaci/>)

1.699,00 kn

1.799,00 kn (<https://www.elipso.hr/bijela-tehnika/hladnjaci/>)

Akcija traje od 12.06.2017 do 30.06.2017 (<https://www.elipso.hr/bijela-tehnika/hladnjaci/>)

UŠTEDA 300,00 KN ([HTTPS://WWW.ELIPSO.HR/BIJELA-TEHNIKA/PERILICE-POSUDA/](https://www.elipso.hr/bijela-tehnika/perilice-posuda/))

BEKO DFN28330X (<https://www.elipso.hr/bijela-tehnika/perilice-posuda/>)

perilice posuda (<https://www.elipso.hr/bijela-tehnika/perilice-posuda/>)

3.199,00 kn

3.499,00 kn (<https://www.elipso.hr/bijela-tehnika/perilice-posuda/>)

Akcija traje od 12.06.2017 do 16.07.2017 (<https://www.elipso.hr/bijela-tehnika/perilice-posuda/>)